

Рекомендації для закладів вищої освіти та наукових установ щодо внесення змін до інституційних політик з метою легалізації пріоритету «Вдосконалення викладання у вищій освіті»

Положення Проектної заявки

Робота 3.2. Розроблення проекту положення про атестацію викладачів

Розробити нову версію положення про атестацію викладачів. Зміни щодо діяльності СТЕ закріпити на нормативному рівні. Беруть участь у роботі (P4, 5, 6, 10, 11). Розробити рекомендації щодо нормативних змін (P14). Загальна координація (P13)

New version of the regulation for teacher attestation need to be developed. The document should include changes concerning CTEs activity and to consolidate it at the legislative level. P5, P4, P6, P10, P11 participate in this work. P14 issued recommendations for regulating for teacher attestation. P13 coordinated process.

Рішення, що пропонується

Здійснено аналіз інституційних політик, що регулюють питання організації освітнього процесу, системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, управління науково-педагогічними працівниками (НПП) і науковими працівниками (вкл. питання обрання за конкурсом, оцінювання діяльності, кар'єрне зростання, професійний розвиток та преміювання). Сформульовано рекомендації щодо змін у відповідні інституційні політики / документи задля легалізації пріоритету «Вдосконалення викладання» у діяльності та розвитку ЗВО та наукових установ.

1

Частина 1. Рекомендації для ЗВО

Питання вдосконалення викладання та професійного розвитку НПП відображено у таких інституційних документах ЗВО:

1. Положення про організацію освітнього процесу
2. Положення про забезпечення якості вищої освіти
3. Положення про підвищення кваліфікації НПП
4. Положення про рейтингування НПП
5. Положення про преміювання
6. Посадова інструкція НПП
7. Довідка при проходженні конкурсу
8. Положення про підрозділ, що забезпечує підвищення кваліфікації НПП
9. Положення про атестацію НПП

Положення про організацію освітнього процесу в Університеті

Положення є основним нормативним документом, що регламентує освітній процес в Університеті.

Рекомендації:

1. Додати до переліку «основних термінів» положення:
«Вдосконалення викладання і навчання – один із ключових пріоритетів розбудови / розвитку Європейського простору вищої освіти, що передбачає реалізацію на рівні закладу вищої освіти на системній і безперервній основі політик, процедур, заходів, спрямованих на підвищення якості викладання і навчання із активним залученням у ці процеси студентів, викладачів, управлінського та адміністративного персоналу Університету та інших стейкхолдерів.»

2. Додати до переліку «принципів, на яких ґрунтується освітній процес» положення:
«Принцип досконалості викладання і навчання.»

3. Додати до переліку елементів / складових *«системи моніторингу якості освітнього процесу»* положення:

«Оцінювання якості викладання в Університеті здійснюється на постійній основі за принципом «360°», що включає самооцінювання з боку викладача, опитування здобувачів вищої освіти, оцінювання з боку колег та оцінювання з боку адміністрації Університету. Результати оцінювання використовуються для визначення можливостей вдосконалення якості викладання і навчання в Університеті.»

4. Додати до переліку *«прав НПП»* положення:

«Право ініціювати та брати участь у заходах, спрямованих на вдосконалення викладання і навчання в Університеті.»

5. Додати до переліку *«зобов'язань НПП»* положення:

«Забезпечувати постійне вдосконалення викладання при активному залученні студентів з орієнтацією у тому числі на процес вдосконалення навчання.»

«Підвищувати рівень викладацької компетентності на основі постійного моніторингу власних потреб у професійному розвитку, якості викладання та з врахуванням сучасних тенденцій розвитку викладання і навчання у вищій освіті.»

6. Додати до переліку *«прав осіб, які навчаються в Університеті»* положення:

«Право ініціювати та брати участь у заходах, спрямованих на вдосконалення викладання і навчання в Університеті.»

Положення про забезпечення якості вищої освіти / про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті

2

Положення визначає організацію та функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (далі – Система) в Університеті.

Рекомендації:

1. Додати до переліку *«процедур функціонування і заходів Системи»* положення:

«Моніторинг та оцінювання якості викладання і навчання та врахування їх результатів при перегляді та оновленні освітніх програм Університету.»

«Розвиток кадрового потенціалу Університету та створення умов для безперервного професійного розвитку НПП.»

«Розбудова навчальної інфраструктури та навчального середовища в Університеті з метою вдосконалення викладання і навчання, підвищення якості вищої освіти.»

2. Додати до переліку *«критеріїв, за якими відбувається регулярний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм»* положення:

«Критерій відповідності кваліфікаційного рівня НПП, їх викладацької компетентності вимогам освітньої програми.»

«Критерій відповідності навчального середовища та навчальної інфраструктури Університету вимогам освітньої програми.»

3. Додати до переліку *«джерел інформації, які використовуються для перегляду та оновлення освітніх програм»* положення:

«Задоволеність здобувачів вищої освіти якістю викладання.»

«Пропозиції НПП і здобувачів вищої освіти щодо вдосконалення викладання і навчання в Університеті.»

«Змістовна та методична експертиза силабусів навчальних дисциплін.»

«Рецензії (зовнішні та внутрішні) на освітні програми.»

4. Додати до переліку *«заходів, за допомогою яких здійснюється моніторинг якості освітніх програм»* положення:

«Оцінювання якості викладання навчальних дисциплін (освітніх компонентів) освітніх програм за принципом «360°».»

«Аналіз рівня та якості науково-методологічного та методичного забезпечення навчальних дисциплін (освітніх компонентів) освітніх програм.»

5. Додати до питання *«якість НПП»* положення:

«Університет несе відповідальність за якість науково-педагогічного персоналу та створення умов для ефективного виконання ним професійної діяльності.

Університет створює умови та сприяє постійному професійному розвитку НПП, зокрема щодо викладацької компетентності.

Університет заохочує НПП до вдосконалення викладання і навчання, розбудови сприятливого навчального середовища та навчальної інфраструктури, впровадження інновацій у викладання і навчання, обмін кращими практиками та проведення відповідних досліджень.»

Положення про підвищення кваліфікації НПП в Університеті

Положення є основним нормативним документом, що регламентує організацію та реалізацію процесу підвищення кваліфікації / професійного розвитку НПП / науково-педагогічного персоналу в Університеті.

Рекомендації:

1. Додати до у *«мети ПК»* положення:

«Метою підвищення кваліфікації НПП закладу вищої освіти є професійний розвиток НПП та удосконалення викладання і навчання у вищій освіті відповідно до державної та інституційної політик у галузі вищої освіти та забезпечення якості вищої освіти.

2. Додати у Положення окремий розділ *«Розвиток досконалості викладання науково-педагогічних працівників»*.

«Вдосконалення викладання і навчання – один із ключових пріоритетів розбудови / розвитку Європейського простору вищої освіти, що передбачає реалізацію на рівні закладу вищої освіти на системній і безперервній основі політик, процедур, заходів, спрямованих на підвищення якості викладання і навчання із активним залученням у ці процеси студентів, викладачів, управлінського та адміністративного персоналу Університету та інших стейкхолдерів.

Досконалість викладання розглядається як ключова характеристика НПП, передумова забезпечення якості вищої освіти.»

Орієнтовна структура Розділу:

- завдання з розвитку досконалості викладання НПП;
- розроблення, затвердження та реалізації освітніх програм з ПК / професійного розвитку НПП, спрямованих на вдосконалення викладання у вищій освіті.

3. Додати *«завдання розвитку досконалості викладання НПП»*:

- «поширення кращих практик викладання у вищій освіті;
- просування культури досконалості викладання у вищій освіті;
- просування стандартів професійної етики та академічної доброчесності у викладанні в Університеті;
- проведення досліджень з розвитку досконалості викладання НПП.»

4. Додати *«Порядок розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм з ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання»*:

«Програми з досконалості викладання спрямовані на формування та розвиток актуальних компетентностей НПП, визначених Професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженим Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України № 610 від 23.03.2021, та Посадовою інструкцією (профілем) професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента закладу вищої освіти.

Програми з досконалості викладання розробляються Центром досконалості викладання / Структурним підрозділом Університету, відповідальним за підвищення кваліфікації НПП відповідно до профілю та стратегії Університету, профілю викладача Університету та запитів НПП, з урахуванням кращих вітчизняних і зарубіжних практик викладання у вищій освіті та професійного розвитку викладачів ЗВО.

Програми з досконалості викладання затверджуються Вченою радою Університету.

Оновлення освітніх програм з ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання на періодичній основі (але не рідше, ніж один раз на три роки).»

Положення про рейтингове оцінювання результатів діяльності НПП в Університеті

Положення є основним нормативним документом, що регламентує процес оцінювання результатів діяльності НПП в Університеті.

Рекомендації:

1. Додати до «*мети / цілей рейтингового оцінювання результатів діяльності НПП*» положення: «Забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання викладацької діяльності НПП.»
«Підвищення значення якісної викладацької діяльності у структурі професійної діяльності НПП.»
«Сприяння професійному розвитку НПП, зокрема спрямованого на вдосконалення викладання і навчання в Університеті.»

2. Додати до «*видів робіт, що оцінюються*» розділ «Вдосконалення викладання у вищій освіті» та такі індикатори для оцінювання:

«Проведення досліджень з вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті.

Участь у міжнародних проєктах з вдосконалення викладання у вищій освіті.

Підвищення кваліфікації НПП з вдосконалення викладання у вищій освіті.

Участь у робочих та експертних групах МОН, НАЗЯВО, НАК, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.

Розроблення та реалізація навчальних дисциплін для освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання.

Участь у колегіальних органах Університету, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.»

Положення про преміювання НПП в Університеті

Положення є основним нормативним документом, що регламентує процес преміювання НПП в Університеті.

Рекомендації:

1. Додати до переліку «*показники преміювання*» положення:

«Якість викладання навчальних дисциплін.

Підвищення кваліфікації НПП з вдосконалення викладання у вищій освіті.

Участь у робочих та експертних групах МОН, НАЗЯВО, НАК, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.

Розроблення та реалізація навчальних дисциплін для освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання.

Участь у колегіальних органах Університету, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.»

Посадова інструкція НПП в Університеті

Рекомендації:

1. Передбачити наявність положень:

«Завдання щодо постійного підвищення свого професійного рівня та розвитку досконалості викладання.

Право на підвищення кваліфікації / професійного розвитку задля підвищення ефективності виконання професійної діяльності та вдосконалення викладання зокрема.

Відповідальність за підвищення професійного рівня та розвиток досконалості викладання.»

Довідка, що подається НПП при проходженні конкурсу на посаду

Рекомендації:

1. Вченим радам факультетів при розгляді конкурсних справ щодо обрання на посади науково-педагогічних працівників Університету та для присвоєння вчених звань рекомендується брати до уваги доробок претендентів за останні 5 років за напрямом «викладацька компетентність / викладання у вищій освіті». Показники:

«Досвід та якість викладання у вищій освіті.

Участь у міжнародних проєктах з вдосконалення викладання у вищій освіті.

Підвищення кваліфікації НПП з вдосконалення викладання у вищій освіті.

Участь у робочих та експертних групах МОН, НАЗЯВО, НАК, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.

Участь у колегіальних органах Університету, діяльність яких спрямована на підвищення якості вищої освіти, професійний розвиток НПП та вдосконалення викладання зокрема.»

5

Положення про підрозділ, що забезпечує підвищення кваліфікації НПП

Положення є основним нормативним документом, що регламентує діяльність Центру досконалості викладання в Університеті.

Рекомендація щодо типового Положення:

1. Загальні положення

1.1. Положення про Центр досконалості викладання Університету (далі – Положення) регламентує загальні юридичні, економічні та управлінські засади функціонування Центру досконалості викладання (далі – Центр).

Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів України, Статуту Університету та інших нормативних актів Університету.

1.2. Повна офіційна назва Центру:

українською мовою – ;

англійською мовою – .

1.3. Скорочена назва Центру:

українською мовою — ;

англійською мовою — .

1.4. Центр є структурним підрозділом Університету, що функціонує у складі ---.

1.5. Центр — це профільний структурний підрозділ Університету, що забезпечує, організовує та координує підвищення кваліфікації / професійний розвиток НПП Університету.

1.6. У своїй діяльності Центр керується:

- відповідні документи національного рівня;
- відповідні документи інституційного рівня.

2. Організаційна структура Центру

2.1. Для виконання завдань і функцій Центр формує штатну чисельність відповідно до чинних нормативів, отримує службові приміщення та відповідне матеріально-технічне оснащення.

2.2. Штатні одиниці та фонд заробітної плати визначається штатним розписом Центру.

2.3. Центр очолює директор.

3. Мета, напрямки діяльності та основні завдання Центру

3.1. Метою діяльності Центру є створення умов для ПК / професійного розвитку НПП Університету.

3.2. Основні напрями діяльності Центру:

- організаційна діяльність, моніторинг і підтримка ПК / професійного розвитку НПП Університету;
- розроблення та реалізація освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП, спрямованих на вдосконалення викладання у вищій освіті;
- організація та участь у міжнародних, всеукраїнських та локальних заходах, спрямованих на вдосконалення викладання у вищій освіті;
- організація та координація досліджень з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- партнерство та співпраця у сфері досконалості викладання.

3.3. Завдання Центру:

- просування культури досконалості викладання у вищій освіті;
- поширення кращих практик викладання та професійного розвитку викладачів;
- розвиток викладацької компетентності НПП;
- просування стандартів професійної етики у викладанні;
- створення інституційної підтримки професійного розвитку викладачів;
- розвиток академічного партнерства з розвитку досконалості викладання.

4. Функції Центру

Центр відповідно до основних напрямів і завдань виконує такі функції:

4.1. Здійснює організаційно-координаційну діяльність:

- розроблення та реалізація стратегії вдосконалення викладання у вищій освіті;
- оцінювання потреби у розвитку викладацької компетентності НПП;
- оцінювання ефективності ПК / професійного розвитку НПП;
- організація співпраці із ЗВО, державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими організаціями щодо створення регіональних мереж і партнерств з розвитку досконалості викладання;
- ....

4.2. Здійснює освітню, дослідницьку та методичну діяльність:

- розроблення та реалізація освітніх програм ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання;
- організація, проведення та координація досліджень з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- вивчення та впровадження в освітній процес інноваційних технологій викладання і навчання;
- вивчення та поширення провідного досвіду з вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті;
- ...

4.3. Здійснює міжнародну діяльність:

- ініціювання та участь у міжнародних проєктах з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- організація та участь у міжнародних заходах (конференції, форуми, семінари тощо) з вдосконалення викладання у вищій освіті;
- взаємодія із зарубіжними партнерами (ЗВО, наукові установи, ГО тощо), які зацікавлені у співпраці щодо розвитку досконалості викладання;
- створення мереж і партнерств з розвитку досконалості викладання.

5. Права Центру

5.1. Центр має право:

- здійснювати набір НПП Університету та інших ЗВО на навчання за освітніми програмами ПК / професійного розвитку НПП з досконалості викладання на основі договорів з юридичними та фізичними особами, що не суперечить чинному законодавству;
- отримувати фінансове забезпечення у межах надходжень від надання Центром законодавчо визначених платних освітніх послуг;
- визначати та забезпечувати зміст своєї діяльності з урахуванням вимог чинного законодавства та локальних нормативних актів Університету;
- вносити пропозиції ректору, Вченій раді Університету, Науково-методичній раді Університету щодо вдосконалення викладання і навчання в Університеті;
- вносити пропозиції щодо матеріального заохочення НПП Університету, а також штатних працівників Центру в межах надходжень від надання законодавчо дозволених платних послуг;
- ...

6. Обов'язки Центру

6.1. Центр зобов'язаний:

- забезпечувати якісне виконання своїх функцій;
- здійснювати ефективну взаємодію за комунікацію з іншими підрозділами Університету для виконання своєї мети та завдань;
- забезпечувати прозорість і підзвітність своєї діяльності;
- зберігати і раціонально використовувати державне майно, фінансові та матеріальні ресурси Університету;
- дотримуватися вимог чинних нормативно-правових актів України, Статуту Університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору, наказів та розпоряджень ректора, Етичного кодексу Університету, розпоряджень проректорів за напрямками діяльності, рішень Вченої ради та науково-методичної ради Університету та цього Положення;
- ....

7. Відповідальність Центру

7.1. Відповідальність Центру реалізується через відповідальність його працівників: директора, заступника директора, інших працівників. Відповідальність кожного працівника є індивідуальною, залежно від покладених на нього посадових обов'язків і визначена його посадовою інструкцією та Правилами внутрішнього трудового розпорядку.

7.2. Директор Центру несе персональну відповідальність за:

- ---.

8. Антикорупційні застереження

8.1. Працівники Центру повністю дотримуються основних принципів запобігання корупції, забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності, здійснюють відповідні заходи щодо упередження та врегулювання конфлікту інтересів та корупційних дій, що можуть виникнути при виконанні ними своїх обов'язків.

8.2. Працівники Центру зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про запобігання корупції».

8.3. Працівникам Центру суворо забороняється прямо чи опосередковано використовувати надані їм службові повноваження чи пов'язані з ними можливості з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або давати обіцянки/пропозиції чи неправомірну вигоду особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

8.4. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівники Центру притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

9. Взаємовідносини з іншими підрозділами

9.1. Реалізуючи свою мету, завдання, функції, права та обов'язки Центр взаємодіє:

- з Назва підрозділу – з питань ...;

9.2. У взаємовідносинах із вказаними підрозділами Університету працівники Центру одержують та надають інформацію, передбачену відповідними нормативно-правовими актами Університету.

10 . Фінансове та матеріально-технічне забезпечення Центру

10.1. Фінансове забезпечення діяльності Центру здійснюється Університетом.

10.2. Джерелами фінансування Центру є:

- кошти спеціального фонду державного бюджету, отримані від надання платних освітніх послуг, що дозволені нормативно-правовими актами;
- інші надходження, не заборонені нормативно-правовими актами (гранти, благодійні внески тощо).

10.3. За Центром закріплюються приміщення, обладнання та майно згідно з інвентаризаційною відомістю, яка складається щорічно.

11. Прикінцеві положення

11.1. Положення про Центр досконалості викладання Університету затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

11.2. Зміни та / або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.

Положення про атестацію НПП в Університеті

Положення є інструментом, що дозволяє організувати та здійснювати процедуру оцінювання ефективності професійної діяльності та рівня професійної компетентності НПП, зокрема тих, які працюють за безстроковими трудовими договорами.

Рекомендації:

1. Якщо у ЗВО наявні НПП, які працюють за безстроковими трудовими договорами, для оцінювання ефективності їх професійної діяльності та рівня професійної компетентності НПП реалізується процедура атестації. При її проведенні використовуються критерії / індикатори, за якими здійснюється оцінювання.

Рекомендується додати до критеріїв / індикаторів, за якими здійснюється оцінювання ефективності професійної діяльності та рівня професійної компетентності НПП, показники, спрямовані на вдосконалення викладання у вищій освіті.

Частина 2. Рекомендації для наукових установ

Питання професійного розвитку та вдосконалення викладання наукових працівників в освітніх програмах вищої освіти відображено у таких інституційних документах Наукової установи:

1. Положення про атестацію наукових працівників Наукової установи.
2. Атестаційна форма наукового працівника Наукової установи.
3. Положення про організацію освітнього процесу Наукової установи.
4. Положення про відділ науково-організаційної та кадрової роботи Наукової установи.
5. Положення про преміювання та матеріальне заохочення працівників Наукової установи.

9

Положення про атестацію наукових працівників Наукової установи

Положення визначає порядок проведення атестації наукових працівників Наукової установи, що повністю або частково фінансуються за рахунок державного бюджету.

Рекомендація

«Атестація проводиться не рідше ніж один раз на п'ять років відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та не частіше ніж один раз на три роки відповідно до Закону України «Про професійний розвиток працівників».

Атестаційна форма наукового працівника Наукової установи

Атестаційна форма містить напрями, критерії та індикатори, за якими оцінюється діяльність наукових працівників Наукової установи. Серед таких напрямів: Наукові результати; Викладацька діяльність; Підготовка дослідників (наукових кадрів); Національна та міжнародна співпраця; Популяризація науки; Експертна діяльність; Підвищення кваліфікації, мобільність; Виконання додаткових обов'язків.

Рекомендація

Додати у розділ «Викладацька діяльність» критерій / індикатор: «Оцінка якості викладання з боку аспірантів, науково-педагогічних працівників ЗВО і наукових працівників наукових установ (учасників програм підвищення кваліфікації / професійного розвитку)

Додати у розділ «Підвищення кваліфікації, мобільність» критерій / індикатор: «Кількість кредитів ЕКТС, отриманих у результаті проходження підвищення кваліфікації НПП за останні 5 років».

Положення про організацію освітнього процесу у Науковій установі

Положення є основним нормативним документом, що регулює діяльність усіх структурних підрозділів Наукової установи щодо надання освітніх послуг з підготовки докторів філософії і встановлює загальні положення, що регламентують організацію та проведення освітнього процесу.

Рекомендація

Додати до розділу «Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» положення:

«Наукові працівники Наукової установи, які беруть участь у реалізації освітніх програм вищої освіти, по суті перебувають у статусі науково-педагогічних працівників (далі – НПП). Відтак на них розповсюджується вимоги щодо підвищення кваліфікації НПП, визначені у Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників») та Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників (Наказ Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2020 року № 1054).

Наукові працівники Наукової установи, які беруть участь в освітньому процесі реалізації освітніх програм вищої освіти, зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію в обсязі не менше шести кредитів ЄКТС протягом п'яти років. Метою підвищення кваліфікації є професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі вищої освіти та забезпечення якості вищої освіти.

Наукові працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом), у різних суб'єктів підвищення кваліфікації відповідно до законодавства.

Основними видами підвищення кваліфікації є навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.

Наукові працівники щорічно подають до науково-організаційного відділу Наукової установи інформацію та копії сертифікатів про проходження різних видів підвищення кваліфікації.

Відділ науково-організаційної та кадрової роботи Наукової установи забезпечує моніторинг та узагальнення результатів (вкл. обсяг кредитів ЄКТС) підвищення кваліфікації наукових працівників.

Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Результати підвищення кваліфікації в інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням Вченої ради Наукової установи.

Окремі види діяльності наукових працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вченого звання) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації наукових працівників визначається Вченою радою Наукової установи.

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час атестації наукових працівників Наукової установи, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору.

Положення про відділ науково-організаційної та кадрової роботи Наукової установи

Положення визначає основні завдання, функції, права та обов'язки, відповідальність, взаємовідносини (зв'язки) з іншими підрозділами та установами тощо.

Рекомендація

Додати до розділу «Завдання»:

- організаційний супровід проведення атестації наукових працівників;
- організація та проведення освітніх програм та заходів з підвищення кваліфікації / професійного розвитку наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти та наукових установ.

Додати до розділу «Функції»:

- організація процесу атестації наукових працівників Наукової установи;
- моніторинг і узагальнення результатів підвищення кваліфікації наукових працівників, які беруть участь у реалізації освітніх програм вищої освіти Наукової установи.

Положення про преміювання та матеріальне заохочення працівників Наукової установи

Положення визначає загальні положення, Умови, показники та порядок преміювання працівників Наукової установи, порядок встановлення надбавок до посадового окладу та порядок надання матеріальної допомоги.

Рекомендація

Додати до розділу «Показники преміювання»:

- Виконання норм підвищення кваліфікації для наукових працівників, які беруть участь в освітньому процесі.

Рекомендації розроблені авторським колективом у складі:

- *Інститут вищої освіти НАПН України*: С. Калашнікова, Н. Шофолова
- *Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*: С. Цимбалюк
- *Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка*: В. Фазан, Д. Лобода, Т. Луньова, І. Когут

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.